

Toplum ve Sosyal Hizmet

ISSN: 2147-3374 / E-ISSN: 2602-280X

Araştırma Makalesi / Research Article

Sosyal Hizmet Uzmanlarının Bilimsel Araştırma Yapma Kaygıları ve Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutumları Üzerine Nicel Bir Araştırma

A Quantitative Study on Social Workers Concerns about Doing Scientific Research and Their Attitudes Towards Scientific Research

Murat ÇAY¹

¹ Doç. Dr. Murat ÇAY, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü, muratcay@akdeniz.edu.tr
ORCID: 0000-0003-4659-4687

Başvuru: 31.01.2022
Kabul: 20.07.2023

Atıf:
Çay, M. (2023). Sosyal hizmet uzmanlarının bilimsel araştırma yapma kaygıları ve bilimsel araştırmaya yönelik tutumları üzerine nicel bir araştırma. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 34(3), 705-725. DOI: 10.33417/tsh.1065963

ÖZ

Sosyal hizmet meslek ve disiplinin nitelikli gelişimi, mesleki uygulamaların bilimsel bilgilere dayanan bir temel üzerinden ilerleyerek kanıtlara dayanmasını gerektirmektedir. Sosyal hizmet uzmanlarının araştırmalara ilişkin tutum, bilgi ve becerisi doğrudan mesleki uygulamayı da etkileyen bir noktadadır. Bu nedenler, sosyal hizmet açısından bilimsel araştırmalara ilişkin çeşitli değişkenlerin araştırılmasını gerekli kılmaktadır. Buna dayanarak yürütülen bu araştırma, sosyal hizmet uzmanlarının bilimsel araştırma yapmaya yönelik kaygı ve bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının belirlenmesi ve incelenmesi amacı taşımaktadır. 274 sosyal hizmet uzmanının katıldığı araştırmada veri toplama araçları olarak demografik bilgi formu, Araştırmaya Yönelik Kaygı Ölçeği (AYKÖ), Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği (BATÖ) kullanılmıştır. Araştırmada, veriler internet formlar aracılığıyla toplanmış ve elde edilen veriler SPSS ve JAMOVI programları ile analiz edilmiştir. Analizlerde Mann-Whitney U, Pearson Korelasyonu ve Kruskal-Wallis One-Way ANOVA testlerinden faydalanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre kadın katılımcıların erkek katılımcılara göre BATÖ alt boyutları olan Araştırmacılara Yardımcı Olmaya İsteksizlik (AYOI) ve Bilimsel Araştırmalara Yönelik Olumsuz Tutum (BAYOT-) puanları daha yüksektir. Katılımcıların eğitim seviyesi ve ekonomik durumu AYKÖ puanında ve BATÖ alt boyutu olan Bilimsel Araştırmalara Yönelik Olumlu Tutum (BAYOT+) puanında anlamlı bir farklılık yarattığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma neticesinde ulaşılan bulgular ve yapılan tartışmaların sosyal hizmet meslek ve disiplininin bilimsel bir temelinin güçlenmesinde ve kanıta dayalı uygulamalar ile gelişmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmiştir. **Anahtar kelimeler:** Araştırma ve sosyal hizmet, bilimsel araştırma, araştırmaya yönelik kaygı ve tutumlar.

ABSTRACT

The qualified development of the social work profession and discipline requires that professional practices be based on evidence by advancing on a scientific basis. The attitudes, knowledge and skills of social workers regarding research are at a point that directly affects professional practice. These reasons make it necessary to investigate various variables related to scientific research in terms of social work. Based on this basic reason, this research aims to determine and examine the anxiety of social workers towards scientific research and their attitudes towards scientific research. In the study in which 274 social workers participated, demographic information form, Research-Oriented Anxiety Scale (AYKÖ), Attitude towards Scientific Research Scale (BATÖ) were used as data collection tools. In the research, data were collected through internet forms and the obtained data were analyzed with SPSS and JAMOVI programs. Mann-Whitney U, Pearson Correlation and Kruskal-Wallis One-Way ANOVA tests were used in the analysis. According to the findings, female participants had higher scores on the sub-dimensions of Unwillingness to Help Researchers (AYOI) and Negative Attitudes towards Scientific Research (BAYOT-) than male participants. It was concluded that the education level and economic status of the participants created a significant difference in their Positive Attitude towards Scientific Research (BAYOT+) score, which is the sub-dimension of AYKÖ and BATÖ. It has been evaluated that the findings and discussions as a result of the

research will contribute to the strengthening of a scientific basis of the social work profession and discipline and its development with evidence-based practices.

Keywords: *Research and social work, scientific research, concerns and attitudes towards research*

GİRİŞ

Toplumun gelişimi için yaşanan çelişkilerin üstesinden gelmek için gerçekçi ve geçerli çözümler üretmenin tek yolu bilimdir. Sosyal, ekonomik ve politik süreçlerde ortaya çıkan sorunların aşılmasında yol gösterici araç bilim ve akıldır. Aydınlanma düşüncesinin gelişim sürecinde gelişen bilimsel düşünce ve yaklaşımlar, toplumun ve insanların refahını ve mutluluğunu ön planda tutan sonuçlar doğurmuştur (Cılga, 2009). Bugün, bireyler nerede olurlarsa olsunlar, teknoloji ve bilimin getirdiği değişimden etkilenmektedir (İçağasioğlu Çoban vd., 2018). Teknoloji, bilim ve özgür düşünce yaşamın her alanında birey, aile, grup ve toplumu etkilemektedir (Russell, 2016). Günümüz bilgi çağında bilginin değeri artmakta ve bilgiye sadece erişebilen değil, onu yönetebilen toplumlar güçlenmektedir (Rahimli, 2012). Bilginin üretildiği, irdelendiği bilimsel ve akademik çalışmaların önemi giderek artmaktadır (Cohen vd., 1972; Hargreaves ve Fullan, 2015; Jasanoff, 2005; Mokyr, 2016; Nonaka, 1994; Roth ve Lee, 2004; Scott, 2020). Araştırma, günlük konuşmada, bilgi yığınlarını derlemek, belirli teorilere dalmak ve mükemmel yeni ürünler üretmek gibi çoklu bir etkinliği tanımlamak için sıklıkla kullanılan bir terimdir (İlhan vd., 2016). Araştırma, temelde, bir arayış içinde öğrenme, bilinmeyenini biliniyor kılma ve aydınlanma sürecidir (Karasar, 1995). Araştırma, yeni bilgiler keşfetmek, öğrenmek amacıyla belirli bir konunun sistematik olarak araştırılmasıdır. Araştırma, veri toplamak, analiz etmek ve yorumlamak gibi bilimsel yöntem ve tekniklerin kullanılmasını içerir (Flick, 2015; Proctor ve Capaldi, 2008; Shrader-Frechette, 1994).

Araştırmalar hemen hemen her yerdedir. Eğitimciler, anne babalar, yöneticiler, idareciler, resmi görevliler, patronlar, sosyal hizmet çalışanları düzenli olarak araştırma bulgu ve yöntemlerini kullanmaktadır. Araştırmaların gündelik yaşamda büyük bir yeri vardır (Neuman, 2012). Bilimsel araştırmalar, sanıldığı kadar aksine geçmişte bugünümüzü şekillendirirken, bugün ise yarınlarımızı büyük oranda yeniden düzenlemektedir. Bilimsel araştırmalar daha nitelikli bir toplum için vazgeçilmez bir öneme sahiptir (Collins vd., 2003; De Silva vd., 2021; Kleiman, 2009; Solomon, 1993; Sturgis ve Allum, 2004). İnsanlığın varlığından bu yana bireyler doğayı sorgulamak, ardındaki nedenleri incelemek ve yapılan araştırmalar sonucunda sonuç almak gibi yollarla gerçeği arama çabası içindedirler (Şahinoğlu ve Bebek, 2018).

Araştırma kültürü, modern toplumların bilişsel, etkili ve psiko-motor yetenek veya niteliklerini içeren temel özelliklerinden biri olarak görülebilir. İnsanların araştırma kültürünü eğitim yoluyla elde edecekleri kabul edilmektedir (Taşdemir ve Taşdemir, 2011). Araştırmaya ilişkin tutum ve becerilerin yanı sıra araştırma yapmaya yönelik bilgi düzeyi de araştırmaların gerçekleştirilebilmesi açısından değerlidir. Bu bilgi düzeyinin geliştirilmesinde eğitim başlı başına önemli bir faktördür. Bilimsel araştırmalar toplumun ve bilimin gelişimi için büyük önem taşıdığından, bu araştırmaların doğru, güvenilir ve hatasız olması gerekir (Toy ve Tosunoğlu, 2007).

Araştırma, bilimde sürekliliğin, birikim ve ilerlemenin sağlanması için gerekli araçlardan biridir (Kurtulmuş ve Ardıç, 2013). Bilim, yeni araştırmalar tasarlamayı ve yürütmenin yanı sıra daha önce

yapılmış araştırmaları inceleyerek ilerler, üretilen bilgi ise insanoğlunun iyiliği için kullanılır (Erbay, 2017). Bilimin ürettiği bilgi, meslekler tarafından kullanılarak mesleki gelişim, değişim sağlanarak mesleklerin ortaya koyduğu uygulamalarda devamlılık sağlanır. Bu durum çoğunlukla ilerlemeyi işaret eder. Böylelikle araştırma ve bilim tüm insanlar için daha iyiyi yakalama çabasıdır. İnsan ve toplumsal yaşamı açısından özgürlükçü düşünce ve bilim, yaşamsal öneme sahiptir (Cılga, 2009).

Bilimsel araştırmanın değerine yapılan vurgu, her zaman profesyonel sosyal hizmet eğitimi ve uygulamasını karakterize etmiştir. Bu vurgu, gerçekten “profesyonel” hizmetleri diğer özel/kamusal hayırseverlik ve hayırseverlik biçimlerinden (dini, ailevi, özgecil veya felsefi nedenlerden beslenen sosyal hizmet sunumu) ayıran özelliklerden biridir (Engel ve Schutt, 2016). Sosyal hizmeti bir bilim ve meslek yapan unsur onun araştırmalarla gelişen bilimsel bilgi ve kanıtlara dayanan bilgi temelidir. Sosyal hizmetin tarihsel gelişimi incelendiğinde, her zaman bilimsel bilgi üretme ve temellendirme çabası içinde olduğu rahatlıkla görülebilir (Erbay, 2017). İnsanı, toplumu odak alan, değişme ve gelişmesine kuram-uygulama bütünlüğü içinde yönelen sosyal hizmet, sosyal bilimler alanında yer alan bir disiplindir. Sosyal hizmet; insanın ve toplumun gelişmesinin bütüncül bilgisine ulaşmayı amaçlar (Cılga, 2009).

Bugün ortaya çıkan bilgi toplumunun eşiğinde, araştırma ve öğrenme odaklı, kanıta dayalı sosyal ve refah hizmetlerinin geliştirilmesi sosyal hizmet eğitiminin hedefidir (Karvinen-Niinikoski, 2005; Toptaş ve Kırılıoğlu, 2021). Günümüz dünyasındaki değişim ve dönüşümler ülke sınırları, ihtiyaçlar gibi çeşitli unsurların yanı sıra bireylerin beklentilerini de değiştirmektedir. Bu noktada sosyal hizmet uygulamalarının da önemli ölçüde değişeceği düşünölmektedir (Yıldırım ve Tuncay, 2019). Hızlı bir değişim ve dönüşümün içerisinde sosyal hizmetin çalışma alanları ve ele aldığı sorunların yanı sıra bu sorunlara ilişkin çözüm yolları da her geçen gün farklılaşacaktır. Değişen birey, aile ve toplum sosyal hizmetin kendisini güncellemesini gerektirmektedir. Araştırma ve bilimsel bilgi temelinin geliştirilmesi, sosyal hizmetin güncel kalması için de önemli bir gerekliliği içinde barındırmaktadır. Araştırma sosyal hizmet uzmanlarına hizmet verdiği kişileri daha iyi anlama, savunma ve yardım etme fırsatı sunmaktadır (Ünlü, 1999). Kanıta dayalı, bilimsel yöntemlere uygun bir biçimde ilerlemesi ve yeni hizmet modelleri ortaya koyması sosyal hizmetin var olabilmesi için gereklidir (Zengin ve Çalış, 2007). Çünkü sosyal hizmet uzmanları danışanlarına kanıta dayalı uygulama ve müdahaleler sunabilmeleri açısından bilimsel araştırmaya dair tutum ve beceriler önemli bir yerde durmaktadır (Gambrill, 2006; Mullen, 2008; NASW, 2003). Kanıta dayalı uygulamalar, sosyal hizmet uygulamalarının başarısını sağlamada kilit bir role sahiptir (Phillips vd., 2012). Ulusal Sosyal Hizmet Uzmanları Birliği'ne (NASW) göre, sosyal hizmet uzmanları, sosyal hizmetle ilgili ortaya çıkan bilgileri eleştirel bir şekilde incelemeli ve güncel tutmalı ve profesyonel uygulamalarında değerlendirme ve araştırma kanıtlarını tam olarak kullanmalıdır (NASW, 2003). Bu ifade, kanıta dayalı uygulama sağlamada sosyal hizmet uzmanları için araştırma becerileri ve tutumlarının önemini vurgulamaktadır. Ayrıca Mullen vd. (2008) tarafından yapılan bir çalışmada, araştırma bilgi ve becerileri daha yüksek olan sosyal hizmet uzmanlarının uygulamalarında kanıta dayalı müdahaleleri kullanma olasılıklarının daha yüksek olduğunu belirtilmektedir. Uygulamalı bir meslek olan sosyal

hizmet için araştırma faydalanıcıların nitelikli hizmet sunumu için de önemli bir konudur. Araştırma aynı zamanda kuram ve uygulama bütünlüğünün sağlanması açısından değerlidir (Çalış vd., 2022). Sosyal hizmet uzmanları araştırma yaparak ve kanıta dayalı uygulamalar yürüterek multidisipliner ekip içerisinde kendi mesleğini etkin kılmalıdır (Uğurlu, 2020). Sosyal hizmet uzmanlarının bilimsel araştırmalara yönelik farkındalığı yüksek olması beklenir. Ayrıca sosyal hizmet mesleğinin amaçları açısından sosyal hizmet uzmanları bilimsel araştırmalar gerçekleştirerek mesleki uygulamanın gelişmesine katkı vermelidir. Sosyal hizmet uzmanlarının bilimsel araştırmaya dair bilgi, beceri ve tutumları araştırma ile uygulama arasındaki boşluğun ortadan kalkması için de zorunlu bir gerekliliktir. Sosyal hizmet uzmanları mesleki uygulamalarında ihtiyaç duydukları gerekli bilgiyi kanıta dayalı uygulamanın bir gereği olarak bilimsel araştırmalardan elde etmesi beklenir. Bilimsel araştırmaya dair olumlu tutum ve beceriler sosyal hizmet uzmanlarının mesleki uygulamalarını kanıta dayanmasını sağlar (Mullen vd., 2008).

Bilimsel araştırmalara ilişkin sosyal hizmet uzmanlarının tutumların nasıl olduğu nitelikli sosyal hizmet uygulamalarının ortaya konabilmesinin yanında sosyal hizmetin bilimsel olarak ilerlemesi açısından da değerlidir. Bu nedenle, sosyal hizmet uzmanlarının araştırmalara ilişkin düşünceleri ve kaygıları belirlenmeli ve anlaşılmalıdır. Araştırma ve araştırmalara ilişkin düşünceler, sosyal hizmet mesleğinin bilimsel temelleri ve kanıta dayalı uygulamayı dikkate alarak ilerlemesi açısından önemlidir. Sosyal hizmet mesleği, değişen sosyal sorunlara ve politik gelişmelere uyum sağlamak için sürekli olarak ilerlemelidir. Sosyal hizmet uzmanlarının araştırmalara yönelik bilgi ve farkındalık düzeyi düşük olabilir. Bazı sosyal hizmet uzmanları, araştırmaların, sosyal hizmet uygulamasını geliştirmede önemli bir rol oynayabileceğine inanırken, diğerleri araştırmaların uygulamaya çok az katkı sağladığını düşünebilir. Bu farklılıkların nedenleri, sosyal hizmet uzmanlarının eğitim düzeyi, deneyimi ve kişisel görüşlerinden kaynaklanabilir (Gambrill, 2003; Gambrill, 2006; Manuel vd., 2009).

Bununla birlikte, sosyal hizmet uzmanlarının araştırmalara ilişkin olumlu bir tutum sergilemeleri, sosyal hizmet uygulamalarının daha nitelikli ve etkili hale gelmesine yardımcı olabilir. Araştırmalar, sosyal hizmet uzmanlarının kullandığı müdahalelerin etkililiğini değerlendirebilir ve en iyi uygulama yöntemlerini belirleyebilir. Ayrıca, bilimsel araştırmalar, sosyal hizmet uzmanlarının çalıştığı toplumların ihtiyaçlarını ve sorunlarını daha iyi anlamalarına yardımcı olur (Regehr vd., 2012; Royse vd., 2015; Tuchman ve Lalane, 2011).

Sonuç olarak, sosyal hizmet uzmanlarının araştırmalara ilişkin tutumları, sosyal hizmetin bilimsel olarak ilerlemesi ve daha etkili uygulamaların ortaya çıkması açısından büyük önem taşır. Bu nedenle, sosyal hizmet uzmanlarının araştırmalara daha olumlu bir tutum sergilemeleri ve araştırma sonuçlarını uygulamada kullanmaları teşvik edilmelidir. Bu sayede, sosyal hizmet mesleği, toplumsal sorunlara daha etkili çözümler üretmek için sürekli olarak ilerleyebilir.

Sosyal hizmet uzmanlarının bilimsel araştırmalara bakış aıların ve kaygılarının belirlenmesi, sosyal hizmetin bilimsel temellerde ilerlemesine yardımcı olacaktır. Bu, sosyal hizmet mesleğinin bilimsel temelleri ve kanıta dayalı uygulamayı dikkate alarak gelişmesi için önemlidir. Araştırma yapmak ve bilimsel araştırmalara bakış açılarını anlamak, sosyal hizmetin daha nitelikli bir şekilde ilerlemesine ve bu konuda çeşitli önlemlerin alınmasına yardımcı olabilir.

Bu araştırmanın amacı, sosyal hizmet uzmanlarının bilimsel araştırma yapma konusunda ne kadar kaygılı olduklarını ve bilimsel araştırmalara nasıl yaklaştıklarını çeşitli değişkenlerle ele alarak belirlemektir. Bu araştırmanın sonuçları, sosyal hizmet uzmanlarının bilimsel araştırmalara yönelik düşüncelerini daha iyi anlamamızı sağlayacak ve bu konuyla ilgili yapılacak farklı araştırmalara katkı sağlayacaktır. Araştırmanın alt amaçları şu şekilde belirlenmiştir:

- Sosyal hizmet uzmanlarının bilimsel araştırmaya yönelik tutum ve kaygıları demografik özelliklerine göre nasıl değişmektedir?
- Sosyal hizmet uzmanlarının bilimsel araştırmaya yönelik tutum ve kaygıları çalışma durumuna göre nasıl değişmektedir?
- Sosyal hizmet uzmanlarının bilimsel araştırmaya yönelik tutum ve kaygıları bildirdikleri ekonomik durumuna göre nasıl değişmektedir?
- Sosyal hizmet uzmanlarının bilimsel araştırmaya yönelik tutum ve kaygıları eğitim düzeyine göre nasıl değişmektedir?

YÖNTEM

Yürütölen bu çalışma ilişkisel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Tarama modeli geniş bir kitleden veri toplayarak ele alınan grup hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla yapılmaktadır (Karasar 1995; Büyüköztürk vd., 2017). Tarama modeli sosyal bilimlerde sıklıkla kullanılan bir veri toplama tekniğidir. Tarama modelinde katılımcılara inanç, görüş, tutum gibi özelliklere dair sorular sorulur (Neuman, 2012). Tarama modelinin bir çeşidi olan ilişkisel tarama araştırmaları ise müdahale etmeden birden fazla değişken arasındaki ilişkinin incelendiği araştırma yöntemleridir (Karasar, 2016:114-19). İlişkisel tarama modeli, değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek için "ilişki, etki veya fark" belirlemeye uygun istatistiksel analiz teknikleri kullanarak birden fazla değişken arasındaki etkileşimleri belirleyebilir veya grupların ortalamalarını karşılaştırabilir (şimşek, 2012:92).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye'deki sosyal hizmet uzmanları oluşturmaktadır. Evrenin büyüklüğüne ilişkin net bir sayıya ulaşmak mümkün değildir. Bununla birlikte çay (2022)'ın SHUDER (2015)'ten aktardığı bilgilere göre Türkiye'de 6150 sosyal hizmet uzmanı olduğu bildirilmektedir. SHUDER (2021)'e göre ise Türkiye'deki sosyal hizmet uzmanı sayısının 20000 aştığı belirtilmektedir.

Araştırmanın örneklem sayısı güç analizi gerçekleştirilerek bulunmuştur. Buna göre %90'lık bir güven düzeyinde, ölçölen değerin $\pm\%5$ 'i dahilinde 273 veya daha fazla ölçümün gerekli olduğu belirtilmektedir (calculator.net, 2022). Bu nedenle araştırmaya 274 sosyal hizmet uzmanı katılmıştır.

Bireylerin araştırmaya katılabilmeleri için Türkiye’de yaşıyor olmaları ve üniversitelerin sosyal hizmet lisans bölümünden mezun olmuş olmaları gereklidir.

Katılımcıların 191’i kadın, 83’ü erkektir. Katılımcıların yaşı 19-75 arasında değişirken katılımcıların yaş ortalaması 30,2±9,21’dir. Katılımcıların 208’i lisans, 49’u yüksek lisans, 17’si doktora mezundur. Katılımcıların 182’si halihazırda düzenli maaş alınan bir işte çalışırken 92’si düzenli maaş alınan bir işte çalışmamaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından oluşturulan demografik bilgi formu, Araştırmaya Yönelik Kaygı Ölçeği, Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Demografik bilgi formu 9 sorudan oluşmaktadır. Cinsiyet, yaş, mezuniyet yılı gibi temel demografik bilgilere ilişkin sorular bu formda yer almaktadır.

Araştırmaya Yönelik Kaygı Ölçeği (AYKÖ): AYKÖ Öğrencilerin araştırma kaygılarını belirlemek amacıyla Büyüköztürk (1997) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı 0,87’dir. Likert tipi ölçek toplam 12 maddeden ve tek faktörden oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek puan toplam puan 12-60 arasında değişmektedir.

Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği (BATÖ): BATÖ, Korkmaz ve vd. (2011) tarafından geliştirilen ölçek, likert tipte olup 30 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin temel amacı bireylerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarını belirlemektir. Ölçek Araştırmacılara Yardımcı Olmaya İsteksizlik (AYOI), Bilimsel Araştırmalara Yönelik Olumsuz Tutum (BAYOT-), Bilimsel Araştırmalara Yönelik Olumlu Tutum (BAYOT+) ve Araştırmacılara Yönelik Olumlu Tutum (AYOT) olmak üzere dört alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin toplam madde iç tutarlılık katsayısı 0,85’tir. Ölçeğin toplam puanı hesaplanmamaktadır. Ölçeğin ilk 2 alt boyutu olumsuz ifadeler içerirken diğer 2 alt boyutu ise olumlu ifadeler içermektedir. Bu nedenle ölçeğin alt boyutlarına dair ayrı ayrı işlemler yapılması önerilmektedir.

Her iki ölçeğe ilişkin psikometrik analizleri üniversite öğrencileri üzerinden gerçekleştirildiği için yürütülen bu çalışmada ölçeklere ilişkin toplanan verilere ilişkin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayıları değerlendirilmiştir. Buna göre AYKÖ’ye ilişkin Cronbach's $\alpha=0,883$, AYOİ’ ye ilişkin Cronbach's $\alpha=0,864$, BAYOT-’a ilişkin Cronbach's $\alpha=0,855$, BAYOT+’a ilişkin Cronbach's $\alpha=0,887$, AYOT’a ilişkin Cronbach's $\alpha=0,896$ olarak bulunmuştur. Tablo 1’de araştırmada değerlendirilen değişkenlere ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 1: Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları ve Değişkenler

Veri Toplama Aracı	Değişkenler	Değişken Türü
1 Temel Demografik Bilgiler	Cinsiyet	Kategorik
	Yaş	Sayısal
	Aktif Bir İşte Çalışma Durumu (E/H)	Kategorik

Tablo 1: Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları ve Değişkenler (Devamı)

Veri Toplama Aracı	Değişkenler	Değişken Türü
	Eğitim Düzeyi (Lisans, YL, Doktora)	Kategorik
	Mezuniyet Yılı	Sayısal
	Ekonomik Durum (kötü/orta/iyi)	Kategorik
2 Araştırmaya Yönelik Kaygı Ölçeği	Toplam Puan (AYKÖ)	Sayısal
3 Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği (BATÖ)	Araştırmacılara Yardımcı Olmaya İsteksizlik (AYOI)	Sayısal
	Bilimsel Araştırmalara Yönelik Olumsuz Tutum (BAYOT-)	Sayısal
	Bilimsel Araştırmalara Yönelik Olumlu Tutum (BAYOT+)	Sayısal
	Araştırmacılara Yönelik Olumlu Tutum (AYOT)	Sayısal

Veri Toplama Süreci

Veriler araştırmacı tarafından internet tabanında hazırlanan form aracılığıyla internet üzerinden toplanmıştır. Hazırlanan internet formunun ilk bölümünde bilgilendirilmiş gönüllü onam formu, diğer bölümlerde ise demografik bilgi formu, AYKÖ ve BATÖ yer almaktadır. Oluşturulan araştırma bağlantısı sosyal hizmet uzmanlarına e-posta ve whatsapp programı aracılığıyla iletilerek araştırmaya katılımları talep edilmiştir. Veriler, 30/11/2021 ve 30/12/2021 tarihleri arasında yaklaşık 30 günde toplanabilmektedir.

Verilerin Değerlendirilmesi

Verilerin toplanma aşaması bittikten sonra, elde edilen veri dosyası, bilgisayara aktararak araştırmacı tarafından kontrol edilmiştir. Bu aşamada katılımcı özelliklerini taşımayan (önlisans mezunu olanlar ve/veya halen mezun olmayı öğrenci olanlar vb.) 24 kişiye ait bilgiler analizden önce veri tabanından çıkarılmıştır. Daha sonra veri tabanı, JAMOVI ve SPSS programlarına aktarılmıştır. Araştırmanın amacına yönelik gerekli analizler SPSS ve JAMOVI programları kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Analizler öncesinde verilerin normal dağılıp dağılmadığına ilişkin normallik varsayımları JAMOVI programından elde edilen bulgular ışığında değerlendirilmiştir. Veri tabanında yer alan değişkenlere ilişkin gerçekleştirilen Shapiro Wilk-W testi sonucuna göre, AYKÖ toplam puanı ($W=0,902$), BATÖ alt boyutları; AYOİ ($W=0,958$), BAYOT- ($W=0,859$), BAYOT+ ($W=0,953$), AYOT ($W=0,829$) puanları normal dağılım göstermemektedir ($p<0,01$). Bu nedenle ölçeğe ilişkin gerçekleştirilen analizlerde normallik dağılım varsayımını gerektirmeyen istatistik testler kullanılmıştır.

Araştırmanın Soruları

Yürütülen bu çalışmada, araştırmanın amacına yönelik oluşturulan sorular şu şekilde belirlenmiştir.

- Katılımcıların AYKÖ toplam puanı ve BATÖ alt boyutlarına ait puanlar, cinsiyete ve hali hazırda düzenli maaş aldığı bir işte çalışma durumuna göre anlamlı bir biçimde farklılaşmakta mıdır?

- Katılımcıların, AYKÖ toplam puanı ile BATÖ alt boyutlarına ait puanlar arasında anlamlı bir ilişki bulunmakta mıdır?
- Katılımcıların, AYKÖ toplam puanı, BATÖ alt boyutlarına ait puanları ile katılımcıların yaşı ve mezuniyet yılı arasında anlamlı bir ilişki bulunmakta mıdır?
- Katılımcıların AYKÖ toplam puanı, BATÖ alt boyutlarına ait puanları katılımcıların ekonomik durumuna ve eğitim düzeyine göre anlamlı bir biçimde değişmekte midir?

BULGULAR

Araştırmada elde edilen verilere dair gerçekleştirilen istatistiki testler neticesinde elde edilen bulgular bu bölümde yer almaktadır.

Tablo 2: Katılımcıların Cinsiyetine Göre Gerçekleştirilen Mann-Whitney U Testine Dair Bulgular

Ölçek	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	Medyan	σ	U	p	Etki Büyüklüğü*
AYKÖ	Kadın	191	48,9	51	8,03	7582	0,567	0,0435
	Erkek	83	48,3	49	8,52			
AYOİ	Kadın	191	16,5	15	6,61	5525	<,001	0,3030
	Erkek	83	19,8	20	6,80			
BAYOT-	Kadın	191	15,3	14	5,33	6270	0,006	0,2090
	Erkek	83	17,2	16	6,39			
BAYOT+	Kadın	191	28,2	29	5,12	7628	0,620	0,0377
	Erkek	83	28,0	28	4,96			
AYOT	Kadın	191	26,9	28	3,78	7350	0,328	0,0727
	Erkek	83	26,1	28	4,64			

* Sıra iki seri korelasyonu (Rank biserial correlation)

Tablo 2'ye göre katılımcıların cinsiyete göre AYKÖ ve BATÖ alt boyutlarından aldıkları puanların değişip değişmediğine ilişkin yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları yer almaktadır. Buna göre katılımcıların AYOİ ve BAYOT- puanları, cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmaktadır ($p<0,01$).

Tablo 3: Katılımcıların Hali Hazırda Düzenli Maaş Aldığı Bir İşte Çalışma Durumuna Göre Gerçekleştirilen Bağımsız Örneklem Mann-Whitney U Testine Dair Bulgular

Ölçek	Grup	N	$\bar{x}$	Medyan	σ	U	p	Etki Büyüklüğü
AYKÖ	Evet	182	49,20	51	7,42	7728	0,298	0,0769
	Hayır	92	47,60	49	9,43			
AYOİ	Evet	182	17,70	17	6,63	7807	0,362	0,0675
	Hayır	92	17,20	16	7,24			
BAYOT-	Evet	182	16,10	15	5,87	7939	0,483	0,0518
	Hayır	92	15,50	15	5,44			
BAYOT+	Evet	182	28,30	28	4,87	7977	0,523	0,0472
	Hayır	92	27,80	28	5,44			
AYOT	Evet	182	26,70	28	3,98	8367	0,993	6,57e-4
	Hayır	92	26,60	28	4,24			

Tablo 3'e göre katılımcıların AYKÖ ve BATÖ alt boyutlarından aldıkları puanların hali hazırda düzenli maaş aldığı bir işte çalışma durumuna göre değişip değişmediğine ilişkin yapılan Mann-

Whitney U testi sonuçları yer almaktadır. Buna göre katılımcıların hali hazırda düzenli maaş aldığı bir işte çalışma durumuna göre AYKÖ ve BATÖ alt boyutlarından aldıkları puanlar anlamlı bir biçimde farklılaşmamaktadır ($p>0,05$).

Tablo 4: Katılımcıların AYKÖ ve BATÖ Alt Boyutlarından Aldıkları Puanlara İlişkin Pearson Korelasyonuna İlişkin Bulgular

	Ölçek	r/p		AYKÖ
		r	p	
BATÖ	AYOİ	r		-0,230*
		p		< ,001
	BAYOT-	r		-0,323*
		p		< ,001
	BAYOT+	r		0,428*
		p		< ,001
	AYOT	r		0,231*
		p		< ,001

* $p< ,001$

Tablo 4'e göre katılımcıların AYKÖ aldıkları puan ile BATÖ alt boyutlarından aldıkları puanların arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,01$). AYKÖ toplam puanı ile AYOİ ve BAYOT- arasında negatif yönlü, zayıf; AYKÖ toplam puanı ile BAYOT+ arasında pozitif yönlü, orta; AYKÖ toplam puanı ile AYOT arasında pozitif yönlü, zayıf ve istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,01$).

Tablo 5: Katılımcıların AYKÖ, BATÖ Alt Boyutları Puanları ile Katılımcıların Yaşı, Mezuniyet Yılı, Arasındaki Pearson Korelasyonuna İlişkin Bulgular

Ölçek	r/p		Yaş	Mezuniyet Yılı
	r	p		
AYKÖ	r		0,079	-0,053
	p		0,191	0,384
AYOİ	r		-0,029	0,035
	p		0,627	0,564
BAYOT-	r		-0,032	-0,000
	p		0,596	0,997
BAYOT+	r		0,064	-0,049
	p		0,288	0,420
AYOT	r		-0,037	-0,051
	p		0,547	0,405

Tablo 5'e göre katılımcıların AYKÖ, BATÖ alt boyutları ile katılımcıların yaşı, mezuniyet yılı ve sosyal hizmet alanında çalıştıkları yıl arasında anlamlı bir ilişki yoktur ($p>0,05$).

Tablo 6: Katılımcıların Ekonomik Durumuna Göre Gerçekleştirilen Kruskal-Wallis One-Way ANOVA Testine Dair Bulgular

Ölçek	χ^2	df	p	ϵ^2
AYKÖ	7,615	2	0,022	0,02789
AYOİ	2,585	2	0,275	0,00947
BAYOT-	0,120	2	0,942	4,38e-4
BAYOT+	10,738	2	0,005	0,03933
AYOT	1,215	2	0,545	0,00445

Tablo 6'da katılımcıların BATÖ alt boyutlarından aldıkları puanların ekonomik duruma göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin yapılan Kruskal-Wallis One-Way ANOVA Testine Dair Bulgular yer almaktadır. Buna göre katılımcıların AYKÖ ($p<0,05$) ve BAYOT- ($p<0,01$)'tan aldıkları puanlar katılımcıların ekonomik durumuna (kötü, orta, iyi) göre farklılaşmaktadır.

Tablo 7: Katılımcıların Ekonomik Durumuna Göre Gerçekleştirilen Dwass-Steel-Critchlow-Fligner İkili Karşılaştırmalarına Dair Bulgular

Ölçek	Gruplar	N	$\bar{x}$	Grup A	Grup B	W	p
AYKÖ	Kötü	58	46	Orta	İyi	2,04	0,320
	Orta	177	49,2	Orta	Kötü	-2,94	0,094
	İyi	39	50,6	İyi	Kötü	-3,58	0,031
AYOİ	Kötü	58	17,1	Orta	İyi	-2,214	0,261
	Orta	177	18	Orta	Kötü	-0,815	0,833
	İyi	39	16	İyi	Kötü	1,438	0,566
BAYOT-	Kötü	58	15,7	Orta	İyi	-0,112	0,997
	Orta	177	16,1	Orta	Kötü	0,467	0,942
	İyi	39	15,4	İyi	Kötü	0,350	0,967
BAYOT+	Kötü	58	26,4	Orta	İyi	2,73	0,129
	Orta	177	28,3	Orta	Kötü	-3,10	0,073
	İyi	39	30,1	İyi	Kötü	-4,55	0,004
AYOT	Kötü	58	26,3	Orta	İyi	1,59	0,501
	Orta	177	26,7	Orta	Kötü	0,05	0,999
	İyi	39	27,2	İyi	Kötü	-1,12	0,707

Tablo 7’de katılımcıların AYKÖ ve BATÖ’den aldıkları puanların katılımcıların ekonomik durumuna göre gerçekleştirilen Dwass-Steel-Critchlow-Fligner ikili karşılaştırmalarına dair bulgular yer almaktadır. Buna göre katılımcılardan ekonomik durumunu iyi ile kötü olarak bildirenlerin AYKÖ puanları ($p < 0,05$) ve ekonomik durumunu iyi ile kötü olarak bildirenlerin BAYOT+ puanları ($p < 0,01$) farklılaşmaktadır.

Tablo 8: Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Gerçekleştirilen Kruskal-Wallis One-Way ANOVA Testine Dair Bulgular

Ölçek	χ^2	df	p	ϵ^2
AYKÖ	6,380	2	0,041	0,02337
AYOİ	4,006	2	0,135	0,01467
BAYOT-	1,704	2	0,427	0,00624
BAYOT+	14,363	2	< ,001	0,05261
AYOT	0,515	2	0,773	0,00189

Tablo 8’de katılımcıların BATÖ alt boyutlarından aldıkları puanların eğitim düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin yapılan Kruskal-Wallis One-Way ANOVA Testine Dair Bulgular yer almaktadır. Buna göre katılımcıların AYKÖ ($p < 0,05$) ve BAYOT- ($p < 0,01$)’tan aldıkları puanlar katılımcıların eğitim düzeyine (lisans, yüksek lisans, doktora) göre farklılaşmaktadır.

Tablo 9: Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Gerçekleştirilen Dwass-Steel-Critchlow-Fligner İkili Karşılaştırmalarına Dair Bulgular

Ölçek	Gruplar	N	$\bar{x}$	Grup A	Grup B	W	p
AYKÖ	Lisans	208	48,40	Lisans	Yüksek L.	-0,387	0,960
	Yüksek L.	49	48,90	Lisans	Doktora	3,441	0,040
	Doktora	17	51,60	Yüksek L.	Doktora	3,448	0,039
AYOİ	Lisans	208	17,80	Lisans	Yüksek L.	-0,0408	1,000
	Yüksek L.	49	17,60	Lisans	Doktora	-2,7108	0,134
	Doktora	17	14,20	Yüksek L.	Doktora	-2,8781	0,104
BAYOT-	Lisans	208	16,00	Lisans	Yüksek L.	0,0576	0,999

Tablo 9: Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Gerçekleştirilen Dwass-Steel-Critchlow-Fligner İkili Karşılaştırmalarına Dair Bulgular

Ölçek	Gruplar	N	$\bar{x}$	Grup A	Grup B	W	p
BAYOT+	Yüksek L.	49	15,80	Lisans	Doktora	-1,7721	0,422
	Doktora	17	14,10	Yüksek L.	Doktora	-1,8535	0,389
	Lisans	208	27,60	Lisans	Yüksek L.	2,11	0,294
	Yüksek L.	49	28,90	Lisans	Doktora	5,5	0,001
	Doktora	17	32,10	Yüksek L.	Doktora	3,89	0,017
	Lisans	208	26,60	Lisans	Yüksek L.	0,9075	0,797
AYOT	Yüksek L.	49	27,10	Lisans	Doktora	0,5578	0,918
	Doktora	17	26,40	Yüksek L.	Doktora	0,0213	1,000

Tablo 9'da katılımcıların AYKÖ ve BATÖ'den aldıkları puanların katılımcıların eğitim düzeyine göre gerçekleştirilen Dwass-Steel-Critchlow-Fligner ikili karşılaştırmalarına dair bulgular yer almaktadır. Buna göre katılımcılardan eğitim düzeyi lisans ile doktora olanların ve eğitim düzeyi yüksek lisans ile doktora olanların AYKÖ puanları ($p < 0,05$); eğitim düzeyi lisans ile doktora olanların ve eğitim düzeyi yüksek lisans ile doktora olanların BAYOT+ puanları ($p < 0,05$) farklılaşmaktadır.

TARTIŞMA

Araştırmada elde edilen ilk bulgu, katılımcıların cinsiyetine ilişkindir. Katılımcıların cinsiyetine göre Araştırmacılara Yardımcı Olmaya İsteksizlik (AYOI) ve Bilimsel Araştırmalara Yönelik Olumsuz Tutum (BAYOT-) puan ortalamaları kadınlarda, erkeklere göre anlamlı bir biçimde daha düşüktür. Bu bulgu erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre bilimsel araştırmalara yönelik daha fazla olumsuz tutum göstermesi açısından değerlidir. Sosyal hizmet uzmanları ile yürütülen bir çalışmada kadınların, erkeklere göre kanıta dayalı uygulamaya dair bilgi düzeyinin daha yüksek olduğunu göstermektedir (Çay, 2022). Sosyal hizmet lisans ve lisansüstü 393 öğrenci ile yapılan bir başka çalışmada ise cinsiyete göre araştırma kaygı puanlarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (Çalış vd., 2022). 260 sosyal hizmet uzmanlıklarının çevresel farkındalık ve tutumları üzerine yapılan bir araştırmada kadınların erkeklere göre kavrama puan ortalamalarının daha yüksek olduğu bulgusunun elde edildiği belirtilmektedir (Doğan ve Puruççuoğlu, 2017). Başka bir çalışmada ise işsizliği, kadın ve erkeklerin farklı şekillerde deneyimledikleri, bunun arkasında toplumsal cinsiyet rollerinin olduğu vurgulanmaktadır (Akçay ve Alpoğlu, 2020). Sosyal hizmet örnekleminde kadınların, erkeklere göre çeşitli konularda farkındalığının ve ilgisinin daha fazla olduğu görülmektedir. Benzer bir biçimde elde edilen bulgular kadın sosyal hizmet uzmanlarının erkek sosyal hizmet uzmanlarına göre araştırmaya dair ilgi ve tutumlarının daha yüksek olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Genel olarak bilimsel araştırmalara yönelik de benzer bir durum olduğu değerlendirilebilir. 143 üniversite öğrencisi ile yapılan bir araştırmada, kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersine ilişkin daha olumlu bir görüşe sahip olduğu bildirilmektedir (Kurt vd., 2011). Diğer yandan 417 üniversitesi öğrencisi üzerinde yapılan bir araştırmada, kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha az düzeyde bilimsel araştırmalara yönelik olumlu bir tutuma sahip olduğu sonucuna ulaşıldığı bildirilmektedir (Polat, 2014). 57 intörn hemşirelik bölümü öğrencisi ile yapılan bir araştırmada kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre Araştırmacılara Yönelik Olumlu Tutum (AYOT) alt boyut puan ortalamalar anlamlı derecede daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

(Yılmaz vd., 2020). Aynı çalışmada kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre araştırmacılara yönelik olumlu tutumlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Alan yazında yer alan ve farklı örneklerle gerçekleştirilen çeşitli çalışmalar (Korkmaz,2011; Baltacı ve Deniz, 2019; Dombaycı ve Ercan, 2017; Polat, 2014) bilimsel araştırmalara yönelik tutumun cinsiyete göre farklılaştığını belirtirken, bazı çalışmalarda ise (Biçer vd., 2013; Çakmak vd., 2015; Duygu ve Öztürk Şahin, 2019; Karaibrahimoğlu ve Karaoğlu, 2018) cinsiyete dayalı bir farklılık olmadığı belirtilmektedir. Araştırmacılar sosyal hizmet uzmanlarının kültürel geçmişinin, sosyal ve ekonomik durumunun, cinsiyet ve yaş gibi özelliklerinin hayata bakış açısını etkilediğini belirtmektedir (Selçuk ve Güzel, 2016). Avusturalya’da yapılan bir çalışmada sosyal hizmet alanında eğitimcilerin ve meslek elamanlarının çoğunluğunu kadınlar oluşturduğu vurgulanarak erkeklerin erkekler güç ve prestij konumlarına hakim olduğu belirtilmektedir (Jones vd., 2019). Konuyla ilgili sosyal hizmet örneğinde yapılacak farklı çalışmalarda cinsiyetin sosyal hizmet uygulamasına etkisi bu bağlamda araştırılabilir. Elde edilen farklılıkla ilişkili olarak sosyal hizmet uzmanlarının cinsiyete bağlı olarak mesleki doyum ve mesleklerini sevme durumları da irdelenebilir.

Katılımcıların 182’si hali hazırda düzenli bir biçimde maaş alabilecekleri işte çalışırken, 92’si çalışmamaktadır. Katılımcıların düzenli bir gelir elde ettikleri bir işe sahip olup olmama durumu bu noktada araştırmaya yönelik kaygı ve bilimsel araştırmalara yönelik tutumları açısından bir farklılık yaratmamaktadır. Bu bulgu bilimsel araştırmalara yönelik tutum ve kaygıların işsizlik, iş yapamamaya ilişkili olmadığını işaret etmesi şeklinde yorumlanabilir. Bilimsel araştırmalara ilişkin eğitimin bilimsel araştırmalara ilişkin tutum ve kaygılarda etkili olabileceği çeşitli çalışmalarla desteklenerek irdelenebilir.

Araştırmada elde edilen bir başka bulgu bu noktada bilimsel araştırmalara ilişkin kaygı ve tutumlarda eğitimin önemine işaret etmektedir. Doktora derecesine sahip katılımcıların, Araştırmaya Yönelik Kaygı Ölçeği (AYKÖ)’nden aldıkları puan, yüksek lisans ve lisans derecesine sahip katılımcılara göre farklılaşmaktadır. Aynı zamanda, doktora derecesine sahip katılımcıların lisans ve yüksek lisans derecesine sahip katılımcılara göre Bilimsel Araştırmalara Yönelik Olumlu Tutum (BAYOT+) puanları farklılaşmaktadır. Doktora eğitim düzeyine sahip katılımcılar, bilimsel araştırmalara yönelik kaygıları ve araştırmaya yönelik kaygıları daha fazladır. Bulgular, bilimsel araştırmalara ilişkin kaygı ve tutumlarda eğitim düzeyinin önemini göstermesi açısından önemlidir. 22 yüksek lisans öğrencisi ile yapılan bir çalışmada, öğrencilerin araştırma deneyimlerinin, mesleki uygulamadaki önemine vurgu yapılmaktadır (Vincent ve Hamilton, 2021). Araştırma deneyimine sahip olunması araştırmaya yönelik olumlu tutumlar sergilenebilmesi açısından oldukça önemlidir (Çalış vd., 2022). Araştırma, çalışan birçok sosyal hizmet uzmanı için ikincil bir faaliyettir ve metodoloji, sosyal hizmet diploması için bir gereklilik değildir (Castle, 2000). Alan yazında yer alan kaynaklar sosyal hizmette yapılan araştırmanın azlığına hatta hiç yapılmadığına dikkat çekmektedir (Tierney, 1993).

Her ne kadar günümüzde sosyal hizmet ve meslek elamanlarının bilimsel araştırmaya yönelik ilgilerinin arttığı söylenebilse de mevcut mesleki uygulamaların bilimsel kanıtlara dayandığını

söylemek oldukça güçtür. Sosyal hizmetin bilimsel temele dayanarak ilerlemesi meslek elamanlarının ve hali hazırda yürütülen mesleki uygulamaların bilimsel olarak ele alınmasını gerekli kılmaktadır. Bunun için ise meslek elamanlarının bilimsel araştırmalara yönelik tutum ve kaygılarının geliştirilmesi önemli bir gereklilik olarak karşımızda durmaktadır. Farklı gruplara hizmet sunan sosyal hizmet uzmanları için araştırma konusu büyük önem taşımaktadır (Schutt, 2009). Sosyal hizmet uzmanlarının gerçekleştirdiği mesleki uygulamaların sonuçlarını değerlendirmeleri için araştırmalardan faydalanmaları beklenmektedir (Council on Social Work Education [CSWE], 2017). Sosyal hizmet mesleğinde, sosyal hizmet araştırma yöntemlerine ve kanıta dayalı sosyal hizmet uygulamasına büyük önem verilmektedir (Gregory, 2015). Sosyal hizmet uzmanları ile yapılan bir araştırmada katılımcıların %93, 7'si, mesleki uygulamalarını geliştirmede, değiştirmede araştırma yapma ihtiyacı duyduklarını belirtmektedir (Erbay,2017). Sosyal hizmet uzmanlarının bilimsel araştırmalara ilişkin kaygı ve tutumlarına katkı sağlayacak olumlu değişimler için bilimsel araştırmaya ilişkin eğitim ve bilgi düzeyinin artırılması önerilebilir. Sosyal hizmetin kanıtlara dayanarak daha güçlü bir meslek olarak ilerlemesi açısından bilimsel araştırma ve kanta dayalı uygulamalar önemli bir gerekliliktir. Mesleki uygulamaların yürütülmesinde bilimsel kaygı ve tutumun gelişimi için eğitim sosyal hizmet örneklemini için de önemli bir konu olarak karşımızda durduğu belirtilmelidir. Sosyal hizmet araştırması sosyal sorunların anlaşılması ve çözümlenmesine yönelik bilgi, hizmet modelleri ve politika üretme açısından önemli bir yerde durmaktadır (Zengin ve Çalış, 2017). Araştırma, sosyal hizmet açısından ve sosyal hizmetin odağında yer alan yararlanıcılar açısından yaşamsal bir öneme sahiptir. Sosyal hizmetin ortaya koyacağı bilgiler, sosyal hizmetin bilimsel yönünü ve sosyal alanda kabulü için bir gerekliliktir (Tuncay, 2017). Sosyal hizmet, faydasını sürekli kılmak için alandan geri bildirimler almalı ve mesleki uygulamalarını da buna göre yenileyebilmelidir. Bu ise bilimsel araştırmaların bizzat sosyal hizmet uzmanları tarafından yapılmasıyla ilişkilidir. Sosyal hizmetin bilgisini sürekli geliştirmesi sosyal hizmet araştırmalarının da önemini arttırmıştır (Selçuk, 2017). Sosyal hizmet, yararlanıcılarının ihtiyaçlarını mikro, mezo ve makro uygulama düzeylerinde karşılayabilecek hizmetler üretmek ve mesleki ve bilimsel kimliklerini geliştirmek için bilgi üretimini sürdürmesi gereken bir meslektir. Sosyal hizmetin akademik bir disiplin ve uygulamalı bir meslek olarak gelişmesi de bu sürekliliğe bağlıdır

Katılımcıların AYKÖ'den aldıkları puan ile AYOİ, BAYOT-, BAYOT+ ve AYOT arasında ilişki sosyal hizmet uzmanlarının araştırmaya yönelik kaygı durumları ile bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının birbirini etkilediğini göstermektedir. Elde edilen bu bulgunun hali hazırda ortaya çıkması gereken bir bulgu olduğu söylenebilir.

Katılımcıların yaşı ve mezuniyet yılı arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Sosyal hizmet uzmanlarının yaşı ve mezun oldukları yıl bilimsel araştırmaya ilişkin tutum ve kaygı durumunu etkilememektedir. Araştırmaya ilişkin tutum ve kaygılar, öncelikli olarak eğitim ve bu yöndeki farkındalıkla ilgili olduğu belirtilebilir. Burada, mesleki deneyimin, araştırmalara yönelik kaygı ve tutumu değiştirmede yorumu yapılabilir. Bulgular, bir kez daha bilimsel araştırmalara ilişkin eğitimin önemine işaret ettiği belirtilebilir. Sağlık alanında çalışan sosyal hizmet uzmanları ile yapılan bir

araştırmada da kanıta dayalı uygulamanın deneyim ile gelişmeyeceği belirtilmektedir (Çay, 2020). Eğitim ile kazanılamayan bilimsel araştırmalara yönelik farkındalık mesleki deneyim ve zamanla kazanılamayacağı belirtilebilir. Mesleki uygunluk ve yeterlilik açısından sosyal hizmet eğitimi son derece önemli bir noktadadır (Kalaycı Kırılıoğlu, 2021). Tüm bunlar sonuç olarak sosyal hizmet eğitiminin yaşam boyu öğrenmeyi daha fazla odak almasının önemli olduğu anlaşılmaktadır

Çalışmada, son olarak, göz önünde tutulan değişken olan ekonomik duruma göre katılımcıların araştırmaya yönelik kaygıları ve bilimsel araştırmaya yönelik tutumları farklılaşmaktadır. Ekonomik durumunu kötü olarak ifade eden katılımcılar ile iyi olarak ifade eden katılımcıların araştırmaya yönelik kaygı durumları ve bilimsel araştırmaya yönelik olumlu tutumları farklılaşmaktadır. Ekonomik durumu iyi olanların araştırmaya ilişkin kaygı düzeyi ve bilimsel araştırmaya yönelik olumlu tutumları daha yüksektir. Bulgu, ekonomik durumun bilimsel araştırmaya yönelik tutum ve kaygı düzeyini etkilemesi açısından önemlidir. Tıp fakültesi öğrencileri ile yapılan bir araştırmada ekonomik duruma göre bilimsel araştırma yöntemlerine ilişkin tutumda bir farklılık bulunmadığı belirtilmektedir (Karaibrahimoğlu ve Karaoğlu, 2018). Ekonomik durumun farklı değişkenlerle ilişkili olduğu değerlendirildiğinde ekonomik durumun araştırmaya yönelik kaygı ve bilimsel araştırmaya yönelik tutumu etkilediği belirtilmelidir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Sosyal hizmet uzmanlarının bilimsel araştırma yapma kaygıları ve bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının anlaşılması ve mesleki uygulamaların geliştirilmesi amacıyla 274 sosyal hizmet uzmanının katılımıyla gerçekleştirilen çalışmada araştırmalara yönelik olumsuz tutum ve araştırmacılara yardımcı olmaya yönelik isteksizliğin cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmaktadır. Araştırmada AYKÖ ile BATÖ ve alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki olduğu anlaşılmıştır. Katılımcıların yaşı ve mezuniyet yılı ile AYKÖ ile BATÖ ve alt boyutları arasında negatif ya da pozitif anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. İyi bir ekonomik durum olduğu belirten katılımcıların AYKÖ ve BAYOT+'tan aldıkları puan kötü bir ekonomik duruma sahip olduğunu belirten katılımcılara göre anlamlı bir biçimde daha yüksektir. Bulgunun ekonomik durumun araştırmalara yönelik tutum ve kaygılarını etkilemesi açısından önemli olduğu değerlendirilmiştir. Eğitim seviyesi araştırmaya yönelik kaygı düzeyinde ve bilimsel araştırmalara yönelik olumlu tutumda farklılık yaratmaktadır. Eğitim seviyesinin daha olumlu bir tutum ve kaygı düzeyi için önemli olduğu anlaşılmıştır. Araştırma neticesinde ulaşılan bulgular ve yapılan tartışmaların sosyal hizmet meslek ve disiplininin bilimsel bir temelini güçlenmesinde ve kanıta dayalı uygulamalar ile gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Araştırma neticesinde elde edilen bulgular sosyal hizmetin kanıtlarla dayalı olarak ilerlemesi ve bilgi temelini güçlenmesi açısından farklı araştırmalarla konunun derinleştirilmesi ihtiyacı vardır. Elde edilecek yeni bulgularla birlikte Türkiye'de sosyal hizmet eğitiminin kanıta ve araştırmaya dayalı niteliğinin artırılmasına yönelik çeşitli önlemler tartışılabilir. Bu önlemler arasında, sosyal hizmet programlarının araştırmaya dayalı eğitim materyalleriyle güncellenmesi, öğrencilere araştırma

becerilerini öğretmek için yeni derslerin eklenmesi, öğrencilere araştırma deneyimi sağlamak için saha çalışmaları ve stajlarının yenilenmesi yer alabilir. Ayrıca, sosyal hizmet uzmanlarının araştırma yapma ve bulguları uygulama becerilerini geliştirmeleri için sürekli eğitim ve gelişim programlarına erişimleri sağlanabilir. Bu programlar, uzmanların son araştırma bulgularına ve uygulamalara güncel bir bakış açısı kazanmalarına yardımcı olabilir.

ARAŞTIRMAYA İLİŞKİN ETİK BİLGİLER

Yürütülen bu çalışmaya başlamadan önce 30/11/2021 tarih ve 404 sayılı Akdeniz Üniversitesi, Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu kararı alınmıştır. Çalışmada araştırmaya katılmak isteyenlere araştırmacının amacı ve konusu hakkında bilgi verilmiştir. Araştırmaya katılmak isteyenler gerekli açıklamaları okuyup onayladıktan sonra araştırmaya katılabilmişlerdir. Araştırmaya katılanlardan bilgilendirilmiş onay alınmıştır.

ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Yürütülen bu araştırmanın örnekleme, araştırmanın evrenini temsil etmede çeşitli sınırlılıklarının bulunabileceği belirtilmelidir. Kültürel farklılıklar, eğitime dayalı çeşitli farklılıklar örneklemin evreni temsil etmesini zorlaştıran unsurlar olarak düşünülebilir. Yürütülen bu araştırmanın süresi, veri toplama yöntemleri ve örnekleme stratejileri gibi faktörler tartışma, bulgular ve sonuç üzerinde etkilidir.

ÇATIŞMA BEYANI

Bu çalışmada herhangi bir potansiyel çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

- Akçay, S. ve Alpoğlu, İ. E. (2020). Sosyal hizmet uzmanlarının işsizlik deneyimleri. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 31(1), 47–69.
- Baltacı, N. ve Deniz, H. T. (2019). Öğrencilerin araştırmaya yönelik kaygıları, bilişim teknolojilerinden yararlanma durumları ve kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. *Samsun Sağlık Bilimleri Dergisi*, 4(2), 60–68.
- Biçer, N., Bozkırlı, K. ve Omur, E. R. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumların değerlendirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 50, 327–341.
- Büyüköztürk, Ş. (1997). Araştırmaya yönelik kaygı ölçeğinin geliştirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 12(12), 453-464.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2017). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem, 1-360.
- calculator.net. (2022). Sample Size Calculator. calculator.net/sample-size-calculator. Erişim Tarihi:01/01/2022

- Castle, R. (2000). Research and social work. *Social Work Education*, 19(5), 521–526. <https://doi.org/10.1080/026154700436039>
- Cılga, İ. (2009). Sosyal dışlanmanın dinamiği, bilimin, mesleğin dışlanması ve öngörüler. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 20(2), 7–26.
- Cohen, M. D., March, J. G., ve Olsen, J. P. (1972). A garbage can model of organizational choice. *Administrative science quarterly*, 1–25.
- Collins, F. S., Green, E. D., Guttmacher, A. E., Guyer, M. S. (2003). A vision for the future of genomics research. *Nature*, 422(6934), 835–847.
- Council on Social Work Education [CSWE]. (2017). *Code of ethics of the National Association of Social Workers*. Washington, DC: NASW.
- Çakmak, Z., Taşkiran, C. ve Bulut, B. (2015). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının incelenmesi. *Adıyaman University Journal of Educational Sciences*, 5(2), 266–287.
- Çalış, N., Zengin, O. ve Erbay, E. (2022). Sosyal hizmet lisans ve lisansüstü öğrencilerinin sosyal hizmet araştırması yürütmeye yönelik kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 33(1), 23-40.
- Çay, M. (2020). Sosyal Hizmet uzmanlarının kanıta dayalı uygulama bilgi, tutum ve kullanımının bazı değişkenlere göre incelenmesi. Konya: Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi.
- Çay, M. (2022). Sosyal hizmet uzmanlarının kanıta dayalı uygulamalarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9 (1), 585-607. DOI: 10.30798/makuiibf.913517
- De Silva, M., Gokhberg, L., Meissner, D., ve Russo, M. (2021). Addressing societal challenges through the simultaneous generation of social and business values: A conceptual framework for science-based co-creation. *Technovation*, 104, 102268.
- Doğan, İ. ve Purutçuoğlu, E. (2017). Sosyal hizmet uzmanlarının çevresel farkındalık seviyeleri ile çevreye yönelik tutumlarının belirlenmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 21(2), 389–405.
- Dombaycı, M. A. ve Ercan, O. (2017). Öğretmen adaylarının bilimsel okuryazarlık düzeyleri ve bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(3), 1265–1284.
- Duygu, K. ve Öztürk Şahin, Ö. (2019). Hemşirelik öğrencilerinin bilimsel araştırma yapmaya yönelik kaygı ve tutumlarının belirlenmesi. *Online Türk Sağlık Bilimleri Dergisi*, 4(1), 68–78.

- Engel, R. J. ve Schutt, R. K. (2016). *The practice of research in social work*. Sage Publications.
- Erbay, E. (2017). Importance of research in social work practice: a pilot study from Turkey. *Journal Of Social Service Research*, 43(3), 395–403. <https://doi.org/10.1080/01488376.2016.1246401>
- Flick, U. (2015). *Introducing Research Methodology: A Beginner's Guide To Doing A Research Project*. Sage.
- Gambrill, E. (2003). Evidence-based practice: sea change or the emperor's new clothes? *Journal of Social Work Education*, 39(1), 3–23. <https://doi.org/10.1080/10437797.2003.10779115>
- Gambrill, E. (2006). Evidence-based practice and policy: Choices ahead. *Research on Social Work Practice*, 16(3), 338–357.
- Gregory, V. L. (2015). Beliefs about research and social work practice: a systematic psychometric review of scales. *Journal of Evidence-Informed Social Work*, 12(2), 237–259. <https://doi.org/10.1080/15433714.2013.820676>
- Hargreaves, A., ve Fullan, M. (2015). *Professional capital: Transforming teaching in every school*. Teachers College Press.
- İçağasıoğlu Çoban, A., Attepe Özden, S. ve Pak, M. D. (2018). Sosyal hizmet ve sosyal gelişim için global ajanda: felsefesi, gelişimi, kapsamı. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 29(2). <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/552895>
- İlhan, A., Çelik, H. C. ve Aslan, A. (2016). Üniversite öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2).
- Jasanoff, S. (2005). *Designs on nature: Science and democracy in Europe and the United States*. Princeton University press.
- Jones, M., Mlcek, S. H. E., Healy, J. P., ve Bridges, D. (2019). Gender dynamics in social work practice and education: A critical literature review. *Australian Social Work*, 72(1), 62–74.
- Kalaycı Kırılıoğlu, H. İ. (2021). Sosyal hizmet uygulamasında mesleki uygunluk, genel öz yeterlilik ve mesleki doyum ilişkisi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 32 (4), 1241-1256. DOI: 10.33417/tsh.883655
- Karaibrahimoğlu, A. ve Karaoğlu, N. (2018). Tıp öğrencilerinin istatistik ve bilimsel araştırmaya yönelik tutumları. *SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi*, 25(4), 420–428.
- Karasar, N. (1995). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi Kavramlar Teknikler İlkeler*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karvinen-Niinikoski, S. (2005). Research orientation and expertise in social work—challenges for social work education. *European Journal of Social Work*, 8(3), 259–271. <https://doi.org/10.1080/13691450500210756>

- Kleiman, D. L. (2009). *Science And Technology In Society: From Biotechnology To The Internet*. John Wiley & Sons.
- Korkmaz, Ö., Şahin, A. ve Yeşil, R. (2011). Bilimsel araştırmaya yönelik tutum ölçeği geçerlilik ve güvenirlik çalışması. *İlköğretim Online*, 10(3), 961-973.
- Kurt, A. A., İzmirli, Ö. Ş., Fırat, M. ve İzmirli, S. (2011). Bilimsel araştırma yöntemleri dersine ilişkin bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü öğrencilerinin görüşlerinin incelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 30, 19–28.
- Kurtulmuş, M. ve Ardiç, T. (2013). Lisansüstü öğrencilerin bilimsel araştırma sürecine ilişkin gözlemledikleri etik dışı davranışlar. *Electronic Turkish Studies*, 8(12).
- Manuel, J. I., Mullen, E. J., Fang, L., Bellamy, J. L., ve Bledsoe, S. E. (2009). Preparing social work practitioners to use evidence-based practice: A comparison of experiences from an implementation project. *Research on Social Work Practice*, 19(5), 613–627.
- Mokyr, J. (2016). A culture of growth. İçinde *A Culture of Growth*. Princeton University Press.
- Mullen, E. J. (2008). Evidence-based policy and social work in health and mental health. *Social Work in Mental Health*, 7(1–3), 255–270. <https://doi.org/10.1080/15332980802072595>
- Mullen, E. J., Bledsoe, S. E., ve Bellamy, J. L. (2008). Implementing evidence-based social work practice. *Research on social work practice*, 18(4), 325–338.
- NASW. (2003). *NASW standards for continuing professional education*. National Association of Social Workers. https://www.socialworkers.org/LinkClick.aspx?fileticket=qrXmm_Wt7jU%3D&portalid=0 Erişim Tarihi: 03/03/2021
- Neuman, W. L. (2012). *Toplumsal araştırma yöntemleri: Nicel ve nitel yaklaşımlar* (Cilt I-II). Çev: Sedef Özge) İstanbul: Yayın Odası.
- Nonaka, I. (1994). A dynamic theory of organizational knowledge creation. *Organization science*, 5(1), 14–37.
- Phillips, J., MacGiollaRi, D. ve Callaghan, S. (2012). Encouraging research in social work: Narrative as the thread integrating education and research in social work. *Social Work Education*, 31(6), 785–793.
- Polat, M. (2014). Eğitim fakültesi öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumları. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18, 77–90.
- Proctor, R. W., ve Capaldi, E. J. (2008). *Why science matters: Understanding the methods of psychological research*. John Wiley & Sons.
- Rahimli, A. (2012). Knowledge management and competitive advantage. *Information and*

Knowledge Management, 2(7), 37–43.

- Regehr, C., Bogo, M., Donovan, K., Lim, A., ve Anstice, S. (2012). Identifying student competencies in macro practice: Articulating the practice wisdom of field instructors. *Journal of Social Work Education*, 48(2), 307–319.
- Roth, W., ve Lee, S. (2004). Science education as/for participation in the community. *Science education*, 88(2), 263–291.
- Royse, D., Thyer, B. A., ve Padgett, D. K. (2015). *Program evaluation: An introduction to an evidence-based approach*. Cengage Learning.
- Russell, B. (2016). *The impact of science on society*. Routledge.
- Schutt, R. K. (2009). *The practice of research in social work*. SAGE.
- Scott, J. C. (2020). *Seeing like a state: How certain schemes to improve the human condition have failed*. Yale University Press.
- Selçuk, O. (2017). Sosyal hizmet araştırma etiği: bir sosyal hizmet doktora öğrencisinden yansımalar. *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 21-34.
- Selçuk, O. ve Güzel, B. (2016). Sosyal hizmet mesleğinin çalışma alanı ve sosyal hizmet uygulamasının Türkiye ölçeğinde değerlendirilmesi. *Journal of International Social Research*, 9(46).
- Shrader-Frechette, K. S. (1994). *Ethics of scientific research*. Rowman & Littlefield.
- SHUDER. (2021). Türkiye’de Sosyal Hizmet Mesleğinin Ortaya Çıkışı ve Gelişimi. <http://shuder.org/Sayfa/sosyal-hizmet-uzmanlari-derneğinin-tarihcesi1656> adresinden erişildi. Erişim Tarihi: 01/01/2022
- Solomon, J. (1993). *Teaching Science, Technology and Society. Developing Science and Technology Series*. ERIC.
- Sturgis, P., ve Allum, N. (2004). Science in society: re-evaluating the deficit model of public attitudes. *Public understanding of science*, 13(1), 55–74.
- Şahinoğlu, A. ve Bebek, G. (2018). Araştırma görevlilerinin bilimsel araştırma etiğine ilişkin algıları: nitel bir çalışma. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(1), 47–58.
- Şimşek, A. (2012). Araştırma Modelleri. İçinde: Şimşek, A. (Editör). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Taşdemir, M. ve Taşdemir, A. (2011). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaları inceleme yeterlikleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26, 343–353.
- Tierney, L. (1993). Practice research and social work education. *Australian Social Work*, 46(2), 9–22. <https://doi.org/10.1080/03124079308410662>

- Tekindal, M., Ege, A. ve Erim, F. (2019). Sosyal hizmet bilgisi üretimi: toplum ve sosyal hizmet dergisi incelemesi (1983-2017). *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 30 (3), 796-813.
- Toptaş, T. B. ve Kırılıoğlu, M. (2021). Sosyal hizmet çalışmalarında etik araştırma ve raporlama. Ş. Aslan ve D. Akarçay-Ulutaş içinde, *Evrensel Değerler Bağlamında Etik* (s.653-681). Konya: Eğitim Yayınevi.
- Toy, B. Y. ve Tosunoğlu, N. G. (2007). Sosyal bilimler alanındaki araştırmalarda bilimsel araştırma süreci, istatistiksel teknikler ve yapılan hatalar. *Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 1–20.
- Tuchman, E., ve Lalane, M. (2011). Evidence-based practice: Integrating classroom curriculum and field education. *Journal of Teaching in Social Work*, 31(3), 329–340.
- Tuncay, T. (2017). Sosyal hizmet müdahalesini araştırmak: uygulama kanıtlarla nasıl güçlendirilebilir? *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 27 (2), 115-129.
- Uğurlu, Z. (2020). Onkoloji servislerinde multidisipliner ekip çalışmasında sosyal hizmet uzmanının rolü. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(71): 1307-9581.
- Ünlü, E. (1999). *Researcher social worker. Present to Sema Kut: Lifelong social work (in Turkish)*. Ankara, Turkey: Hacettepe University School of Social Work.
- Vincent, S. ve Hamilton, R. (2021). 'I think it's made me a different social worker now': postgraduate social work students' experiences of undertaking independent research and applying the learning in their first year of practice. *Social Work Education*, 40(6), 773–786. <https://doi.org/10.1080/02615479.2020.1856363>
- Yıldırım, B. ve Tuncay, T. (2019). Sosyal inovasyonun ve sosyal girişimciliğin sosyal hizmet mesleğinin geleceğindeki rolü. *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 37(1), 169–188. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/679977>
- Yılmaz, D., İflazoğlu, B. ve Yılmaz, D. U. (2020). İntörn hemşirelik öğrencilerinin bilimsel araştırma yapmaya yönelik tutumlarının belirlenmesi. *Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi*, 3(1), 27–35.
- Zengin, O. ve Çalış, N. (2017). Türkiye'de sosyal hizmet araştırması: son 10 yılda sosyal hizmet anabilim dallarında yazılan tezler üzerine bir inceleme. *Journal of the Human and Social Sciences Researches*. 6. 1260-1273.

